Danmark.

Vald. Poulsens traadløse System.

I Tilslutning til den Udtalelse af Vald. Poulsen i Anledning af Titanics Undergang, som vi forleden meddelte skal vi her meddele et Uddrag af en Udtalelse af Carl Philip, Poulsens Systems forretningsmæssige Leder til „Politiken":

„Poulsens Opfindelse udnyttes af tre Selskaber: Et „Kontinentalt Syndikat" for Europas Fastland, et Selskab for England og Canada og „Federal Telegraph Company" U. S. A. Dette er stiftet for to Aar siden af Mr. C. J. Elwell, San Francisco, som har studeret Poulsens System her i Landet. Hovedsædet for Selskabet er San Francisco, og Aktiekapitalen er 25 Mill. Dollars, deraf ejer de danske Aktionærer de 6. Dette Selskabs Bestyrelse bestaar af Mr. Beach Thompson som Præsident, Mr. W. E. Hopkins og G. Pope, og Bankraadsmedlemmer i „Bank of California", Mr. D. Wale og Mr. Marr, Professor ved Standford-Universitet, den nævnte Mr. Elwell, Mr. R. Slade og — som Repræsentant for de Danske — Hr. Carl Philip.

Federal Telegraph Company har i Øjeblikket henved 30 Stationer i Drift i den vestlige Del af Staterne, saaledes at de danner et sammenhængende Hele lige oppe fra British Columbias Grænser ned til Mexico, lige fra San Francisco til Chicago. Foruden i disse to Byer er der Stationer f. Ex. i Seattle, Portland, Sacramento, Los Angeles, Stocktown, Kansas City o.s.v., ialt ca. 30 Byer, og Nettet udvides stadig ved Oprettelsen af ny Stationer. For Tiden anlægges endda en paa Honolulu. Det maanedlige Budget, som Driften koster, udgør nu 35,000 Dollars.

Naar Federal Telegraph Company har haft en saa usædvanlig Sukces, ligger det ganske simpelt i, at Selskabet holder billigere Takster end det store Telegrafselskab, der hidtil har behersket Vesten, Union Western, i hvilket Morgan er interesseret med Hundreder af Millioner. „Federal" sender 15 Ord for samme Pris, for hvilken Union sender 10, og paa Grund af de langt mindre Anlægsomkostninger (en Station koster ikke mere end 10—15,000) kan det ny Selskab dog have en Avance, der overgaar det gamles.

I Amerika har saaledes Vald. Poulsens System vundet fast Fodfæste og er i rivende Udvikling. De amerikanske Millionærer, der har fattet Interesse for vor Landsmands Opfindelse, har da ogsaa langt videregaaende Planer. Thi naar Hr. Carl Philip nu er ankommet hertil, saa er det med Mandat fra det amerikanske Selskab til at købe det engelske, saaledes at England, Canada og U. S. A. forenes under en Ledelse. Hvis det gaar i Orden — saaledes som der er Udsigt til — vil det næste Skridt være, at der rejses et Par store Stationer paa begge Sider af Atlanterhavet, og saa vil maaske — inden ret lang Tid — det Øjeblik komme, da Depecherne flyver frem og tilbage i Luften mellem Europa og Amerika, og der vil være tilvejebragt en transatlantisk traadløs Forbindelse, om hvilken det paa Forhaan med næsten matematisk Visshed kan siges, at den i Hurtighed, Sikkerhed og Evne til at række vidt, vil overgaa Marconis. Manglerne ved dennes System har jo Titanics Undergang tilstrækkelig klart lagt for Dagen.

Den kirkelige Situation.

(Referat i „Kr. Dgbl." af 29. Apr.).

Lørdag Aften fortsatte Pastor Morten Larsen sin Foredragsrække om den kirkelige Situation i Grundtvigs Hus. (København.).

Taleren begyndte med at pege paa, hvorledes Stillingen vilde blive, hvis Overgangen fra Folkekirke til Frikirke kom brat.

Det kunde tænkes, at Staten ophævede Folkekirken, indbragte Midlerne og overdrog Omsorgen for det religiøse Liv til hver enkelt, saa Religionen blev en Privatsag.

Denne Vej er dog ufremkommelig for Tiden, idet de fleste af Folket, selv Flertallet af Socialdemokraterne, frygter for afgjort at skulle tage Stilling. Man er bange for Valget.

Der var navnlig to Opgaver, Taleren var bange for, at en saadan Frikirke, om den kom brat, vanskeligt vilde kunne løse: Forholdet til Præsterne og til de fattige. Navnlig de stærke Personligheder blandt Præsterne, dem, der har haft Mod til at gaa ind under Ansvaret, vilde let faa megen Magt. Præsternes Stilling i en saadan Frikirke vil let føre til Præstevælde.

Opløsningen af Folkekirken maa helst ske nedenfra, sagnevis. Vi skylder de Frimenigheder, der er traadt ud af Folkekirken, stor Taknemmelighed: de har vist os, at de kan tage deres Ansvar op og bære deres Byrder. De har vist os Vejen, vi kan slaa ind paa. Dog forekommer det mig, det havde været bedre, om de var bleven i Folkekirken, og vi, Ryg mod Ryg, havde staaet sammen.

Vi staar nu paa et Vendepunkt. Det gælder Kampen for Ritualfrihed. Taber vi den Frihed, maa vi før eller siden træde ud.

Det er den grundigste Misforstaaelse, at vi vil tage Daaben fra Mennesker, nej, men vi vil lægge det i deres egen Haand, om de vil have med den at gøre.

Selv ikke Landsforbundet evner at faa Præsterne til at lære endog kun i Overensstemmelse med de 3 Tros-Artikler.

Hvorledes tror De, at de umyndige, de aandelige Smaamænd, skal kunne finde den evige Sandhed i en Folkekirke, hvor Præsten taler med 2 Tunger: een ved Døbefonten og en anden fra Prædikestolen?

Lad os tænke paa de unge. Hvad vil de tro, naar de møder lovfæstet Usandhed paa det hellige Sted? Netop for de umyndiges Skyld er vi nødt til at give Lærefrihed og dermed ogsaa Ritualfrihed, ellers faar vi en tvetunget Kirke.

Søndag Aften sluttede Pastor Morten Larsen sin Foredragsrække ved kort at gennemgaa Hovedtankerne i de to foregaaende Foredrag, hvorefter der udspandt sig

en længere Forhandling;

Flere af Deltagerne i denne gik dog temmelig langt udenfor Emnet.

Pastor P. M. Larsen blev valgt til Ordstyrer.

Den første Deltager i Forhandlingen var Pastor Marius Jensen, der begyndte med at takke Morten Larsen, fordi han i saa høj Grad var Uroen iblandt os eller vor daarlige Samvittighed. Han troede dog ikke, det var muligt, at vi kunde faa en Folkekirke med Præstefrihed i grundtvigsk Forstand. Han spurgte Morten Larsen, om denne virkelig troede, at han formaaede at drage Landsforbundet over paa sit Parti.

Hvis han ikke kunde det, kunde vi jo kun faa en saadan fri Folkekirke ved en kongelig Anordning; men vilde det ikke være at øve Tvang, øve Uret mod dem, de hylder Landsforbundets Opfattelse af Folkekirken, der dog er langt det største Antal af Folkekirkens Medlemmer.

Enten vil det for disse føre til et Brud med Folkekirken, eller de vil blive i den med en daarlig Samvittighed. Tal. var enig med Morten Larsen i hans Syn paa Folkekirken; men mente, som sagt ikke, at vi naaede frem ad den Vej.

Jeg tror, at Folk langt bedre forstaar det rent frikirkelige Standpunkt. Mon det ikke var bedre, at Skilsmissen mellem Kirke og Stat kom nu, medens de staar i et venligt Forhold til hinanden, end vi venter, til vi bliver kastet ud?

Morten Larsen: Saa godt som alle kirkelige „Friheder" — saaledes Valgmenighedsloven — er bleven gennemført, skønt Flertallet til at begynde med har været imod. Skulde vi lade Sagen falde af den Grund vandt vi aldrig aandelig Frihed. Naar man tror paa en Sag, og den kan gennemføres ad lovlig Vej, maa man have Mod til at gennemføre den.

Missionsfolket, der jo danner Kærnen i Landsforbundet, kan jo indrette sig aldeles som de vil, blot de ikke lægger Tvang paa andre; hvis vi vilde tage noget kristeligt fra andre, var det en helt anden Sag. Saa længe jeg tror, der indenfor Folkekirken kan arbejdes paa en gradvis Udvikling med Frikirken, bliver jeg i den; men naar jeg ikke længer ser nogen Vej indenfor Folkekirken, træder jeg ud.

Niels Højgaard: Disse Foredrag burde Morten Larsen have holdt i „Landsforbundet", vi københavnske Grundtvigianere forstaar jo nok de Tanker, der her er kommen til Orde.

Morten Larsen: Jeg er villig til at holde dem i Landsforbundet, hvis jeg bliver indbudt.

Pastor Uffe Birkedal fremkom med en Del Angreb paa Folkekirken og paa Præsterne i Folkekirken, mod hvilke saavel Dirigenten som Forsamlingen protesterede.

Dirigenten protesterede imod, at Birkedal knyttede Ordet „hellig til Folkekirken, dertil var det for godt, der er kun een hellig, almindelig Kirke.

Efter at endnu en Del havde haft Ordet, sluttede Pastor Morten Larsen Forhandlingen.

Skønt Maalet var Frikirken, saa vilde han dog blive i Folkekirken saa længe som muligt. Tro ikke, at ydre Former, en ny Etikette gør det, nej, sker der ikke en Udvikling indefra, da bliver Frikirken kun til Ulykke. Saadanne Overgange, der gaar saa dybt, sker ikke brat. Men naar vi indefra faar Bugt med de gamle Statskirketanker, og Frikirketankerne gror frem, da vil Frikirken komme af sig selv.

J. E.

Islandsk Politik. Paa Forespørgsel angaaende Indholdet af en mellem Politikere af Selvstændighedspartiet og Hjemmestyrepartiet truffne Overenskomst har Ritz. Bur. modtaget følgende Telegram fra Reykjavik:

Overenskomstens Ordlyd er ikke bleven offentliggjort af de paagældende Politikere, og deres Organer diskuterer ikke foreløbig Sagens Enkeltheder. Sammenslutningens Formaal er paa Basis af Forslaget af 1908 at samle islandske Politikere om en for baade Island og Danmark antagelig Ordning. Det menes ikke, at der tilsigtes saadanne Afvigelser fra Forslaget af 1908, som kunde gøre det uantageligt for Danmark. Nogen Opposition ventes, særlig i Reykjavik, fra Modstanderne af enhver Overenskomst med Danmark.

Luck, Wis.

(Fortsættes paa Side 2.)

Det maa være Forstaaelse af Sagen og Kærlighed til den der mangler." Dette er uden Tvivl sandt, og værd at lægge Mærke til. Der er sikkert troende Mennesker, som trænge til at blive vakte til Sans for Kirkens Kald—Menneskers Frelse—og derfor bliver ogsaa Bidragene til vor Skolemission og andre Missioner derefter. Ja, det maa være Forstaaelse af Sagen og følgelig Kærlighed til den, der mangler. Lad mig i denne Forbindelse antyde: Vilde det ikke være godt, om Præsterne gjorde det til deres Opgavedels ved Foredrag og dels paa anden Maade, at gøre Menighederne bekendt med de forskellige Missioner, deres Nødvendighed og Stilling baade aandelig og materiel?

Vel er her jo særlig Tale om vor Skolemission, men det kan maaske ogsaa anvendes paa vore andre Missioner. Vel ved jeg, at Aarsberetningerne giver ganske udførlige Beretninger, men i Almindelighed viser det sig, at det talte Ord har større Vægt end det skrevne.

Venlig Hilsen fra Vor Frelsers Menighed i Luck.

Seja.

Sidney, Montcalm Co., Mich.

Da Gud nylig har hjemkaldt Mr. Hans Petersen, et af vor Menigheds Medlemmer, kan jeg ikke undlade at meddele Danskerens Læsere det.

Herrens Naade og Fred hvilede over Petersen under hans langvarige Sygeleje; han laa tagtmodig og stille og ventede paa, at Gud snart vilde føre ham hjem i Frelsens Havn.

Kort før sin Død kaldte Petersen sine Børn og Hustru til sit Sygeleje og bad dem om aldrig at glemme vor Forsoner Jesus Kristus, som har betalt for alles Synder. Petersen var en Mand, som ingen Fjender havde.

Han var altid rede til at række en hjælpende Haand til dem, som trængte, og han var altid gæstfri mod enhver. Han var en god Støtte for vor Menighed. Baade i sit Hus, i Kirken og i Menigheden saavel som hos Præsten vil han savnes.

Han var en trofast Ægtemand og en kærlig Fader og vil altid savnes i Hjemmet. Han døde den 23. April og blev begravet Fredag Eftermiddag den 26. April. Det var et af de største Begravelser, der nogen Sinde har fundet Sted her paa disse Egne.

En Mængde Blomster vidnede om at Petersen var meget afholdt.

Hans Alder blev 61 Aar, 9 Maaneder og 7 Dage. Han blev Gift i Aaret 1872, og ved sin første Hustru havde han en Søn, som lever i København. Hans Hustru døde i Danmark, og i 1879 rejste Petersen saa til Amerika, og han har boet her i Sidney omtrent hele Tiden siden.

I 1884 blev han gift med Miss Johanne Lamb, som han efterlader tilligemed 2 Sønner og en Datter. En Datter døde som lille.

Herrens Fred hvile over hans Støv i Graven, og gid Herrens Fred og Naade maa være med os alle, som er tilbage.

Et Menighedsmedlem.

COPENHAGEN
Snustobak for Skraaning.

VI GARANTERER
for at "Copenhagen" Snus er og har altid været fuldstændig ren.
Hvis Deres Forhandler ikke har det, vil vi sende Dem det pr. Post til den almindelige Pris, 5 Cent Æsken, indtil Deres Forhandler faar det. Frimærker modtages.
"Copenhagen" er Verdens bedste Skraa-Tobak.
WEYMAN-BRUTON COMPANY,
50 Union Square, New York.

Scandinavian American Line
2 Store Sommer 2
EXCURSION
Afgaar direkte med
De hurtiggaaende 10,000 Tons
Dobbeltskrue-Dampskibe
Hellig Olav
fra New York Torsdag
den 6. Juni
— og —
Oscar II
fra New York Torsdag
den 20. Juni.
Passagerer afgaar fra Chicago 2 Dage tidligere
Redningsbaadene paa disse Dampskibe har Plads for flere Personer, end det behøves for de højeste Antal Passagerer og Besætning, som Dampskibene kan medføre.
Scandinavian-American Liniens Dampskibe følger den sydlige route over Atlantahavet.
Ny 12,000 Tons Dampskib under Bygning.
For nærmere Oplysning henvender man sig til Scandinavian-American Liniens nærmest boende Agent eller til
A. E. JOHNSON & CO.
Gen'l West. Pass. Agents,
155 W. KINZIE ST. — CHICAGO, ILL.
300 First Ave. S., Minneapolis, Minn

To smukke Børnebøger
til ualmindelig billige Priser.

BARNESMIL
3 Fortællinger for mindre Børn
af
Frida von Kronoff
2 helsides kulørte Billeder
Pris 25 Cents.

VED SKIFTENDE BELYSNING
Fortællinger for større Børn og unge.
frit oversat
af
Pastor J. Dalbo.
5 kulørte Billeder
Pris 40 Cents.

Disse 2 Bøger, der begge er af eget Forlag, egner sig fortrinligt til Gaver for Børn baade i Søndagsskole og Hjem.
DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE,
Blair, Nebraska.

KIRKEAARET I HJEMMET.
En Børnepostille af Henry Ussing.
En hel Aargang korte Prædikener stilet særlig til Børn men som vel kan tjene til Opbyggelse for alle i Hjemmet store og smaa.
237 Sider. Kun 40 Cents.
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.

THE LUTHERAN SUNDAY SCHOOL HANDBOOK
A Manual for Sunday School Teachers by Rev. J. R. E. Hunt, with Foreword by Prof. E. Norelius and Introduction by Dr. G. H. Gerberding. Published by the Swedish Augustana Synod. 291 Pages in handsome Cloth Binding with Title stamped in Gold on Back and Side. Price $1.00.
Contents by chapters:

Part I.
1. Historical Sketch of the Religious Education of the Christian Youth.
2. The Lutheran Conception of the Sunday-school.
3. The Aim of the Lutheran Sunday-school.
4. Relation of the Sunday-school to the Church.
5. The Relation between the Sunday-school and the Pastor.
6. The Relation between the Sunday-school and the Home.
7. The Relation of the Sunday-school to the unconfirmed and the confirmed.
8. The Lutheran Sunday-school Superintendent and other Officers.
9. The Lutheran Graded Sunday-school.
10. The General Council Graded System.
11. The Intermediate and Senior Departments.
12. Music in the Sunday-school.
13. The Catechism in the Sunday-school.
14. Special Days and Services in the Sunday-school.
15. Discipline in a Lutheran Sunday-school.

Part II.
16. The Office and appointment of a Sunday-school Teacher.
17. Some Qualifications of a Lutheran Sunday-school Teacher
18. Some Qualifications of a Lutheran Sunday-school Teacher (continued).
19. The Sunday-school Teacher's Work and Aims.
20. The Lutheran Sunday-school Teacher's Preparation.
21. The Lutheran Sunday-school Teacher's Teaching.
22. Method of Teaching.

Part III.
23. Child Study.
24. Childhood.
25. Boyhood and Girlhood.
26. Early Adolescence.

To the great army of Lutheran Sunday-school teachers who voluntarily are rendering to the Master a great service of love this book is dedicated by the author.
It is a book that deserves a place in the library of every Lutheran Sunday-school teacher who can read the English language.
The book is carried in stock by
DANISH LUTHERAN PUBLISHING HOUSE,
BLAIR, NEBR.